

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16 березня 2017 року Справа № 910/20072/16

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів:

Головуючого судді Корсака В.А. суддів: Сибіги О.М., Швеця В.О. розглянувши касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" на постанову Київського апеляційного господарського суду від 14.12.2016 у справі № 910/20072/16 Господарського суду м. Києва за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" до 1. Департаменту комунальної власності міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), 2. Державного підприємства "Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту "Льодовиковий стадіон", 3. Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру про припинення права користування земельною ділянкою; зобов'язання вчинити певні дії; внесення змін до договору

в судовому засіданні взяли участь представники :

-- позивача Кулік Н.В. -- відповідача-1 Коломієць В.С. -- відповідача-2 Лісовський Л.Ф. -- відповідача-3 Гавриляко О.М.

В С Т А Н О В И В :

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 04.11.2016 (суддя Андреїшина І.О.), залишеною без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 14.12.2016 (у складі головуєчого Чорної Л.В., суддів: Яковлева М.Л., Разіної Т.І.) позовну заяву Товариства з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" повернуто без розгляду на підставі п.5 ч.1 ст. 63 ГПК України, оскільки порушено правила поєднання вимог або об'єднано в одній позовній заяві кілька вимог до одного чи кількох відповідачів і сумісний розгляд цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору.

Не погоджуючись із зазначеними судовими рішеннями, Товариство з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" звернулось до Вищого господарського суду України з касаційною скаргою, в якій посилаючись на порушення судами норм процесуального права, просить їх скасувати, а справу передати на розгляд до суду першої інстанції. На думку касатора, правові підстави для повернення поданої ним позовної заяви, відсутні.

У відзиві на касаційну скаргу Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру заперечує проти доводів скаржника і просить суд залишити його скаргу без задоволення, а оскаржені судові рішення - без змін.

Департамент комунальної власності міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Державне підприємство "Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту "Льодовиковий стадіон" не скористались правом, наданим статтею 1112 ГПК України, не надіслали свої відзиви на касаційну скаргу, що в силу положень зазначеної статті не перешкоджає перегляду судового акту, що оскаржується.

В судовому засіданні 15.03.2017 оголошувалась перерва до 16.03.2017.

Перевіряючи доводи касаційної скарги, юридичну оцінку встановлених фактичних обставин, проаналізувавши правильність застосування господарськими судами норм матеріального та процесуального права, колегія суддів Вищого господарського суду України вважає, що касаційна скарга задоволенню не підлягає, виходячи з наступного.

Частиною першою статті 58 ГПК України встановлено, що в одній позовній заяві може бути об'єднано кілька вимог. Під вимогою розуміється матеріально-правова вимога, тобто предмет позову, який являє собою одночасно спосіб захисту порушеного права. Отже, позивач наділений правом об'єднати в одній позовній заяві кілька вимог, тобто кілька способів захисту порушеного права.

Дозволяється об'єднувати вимоги, пов'язані між собою підставами виникнення або доказами, що підтверджують ці вимоги. Підстава позову - це фактичні обставини, на яких ґрунтується вимога позивача. Отже, вимоги повинні випливати з тих самих фактичних обставин, на яких ґрунтуються ці вимоги.

Доказами в господарському судочинстві є будь-які відомості, отримані у визначеному законом порядку, на підставі яких суд установлює наявність або відсутність обставин, на яких обґрунтовуються вимоги і заперечення осіб, що беруть участь у справі, та інші обставини, які мають значення для правильного розгляду справи. Отже, можна об'єднати вимоги, якщо обставини, на яких вони ґрунтуються, підтверджуються тими самими доказами. Позивач має право об'єднати в одній позовній заяві не лише вимоги до одного відповідача, а й вимоги до кількох відповідачів за умови, що ці вимоги пов'язані між собою підставами виникнення або доказами, що підтверджують ці вимоги.

В пункті 3.6 постанови № 18 від 26 грудня 2011 року пленум Вищого господарського суду України "Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції" роз'яснив, що позивач має право об'єднати в одній позовній заяві кілька вимог, пов'язаних між собою підставою виникнення або поданими доказами (зокрема, про стягнення неповернутого кредиту, відсотків за користування кредитом і неустойки; про визнання недійсним акта і про відшкодування заподіяної у зв'язку з його виданням шкоди; про стягнення вартості недостачі товару, одержаного за кількома транспортними документами і оформленої одним актом приймання або коли такий товар сплачено за одним розрахунковим документом; про спонукання до виконання зобов'язань за господарським договором і про застосування заходів майнової відповідальності за його невиконання тощо). Право об'єднати кілька однорідних позовних заяв або справ, у яких беруть участь ті ж самі сторони, надане також судді. При цьому останній вправі вирішувати питання про об'єднання лише тих заяв (справ), які перебувають в його провадженні. Однорідними можуть вважатися позовні заяви, які, пов'язані з однорідними позовними вимогами і водночас подані одним і тим же позивачем до одного й того самого відповідача (чи відповідачів) або хоча й різними позивачами, але до одного й того ж відповідача. Однорідними ж позовними вимогами є такі, що виникають з одних і тих самих або з аналогічних підстав і водночас пов'язані між собою одним і тим самим способом захисту прав і законних інтересів. Якщо позивач порушив правила об'єднання вимог або об'єднання цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору, суддя має право повернути позовну заяву (стаття 58 та пункт 5 частини першої статті 63 ГПК). Наприклад, господарський суд повинен повернути позовну заяву без розгляду, якщо: позов поданий одночасно до залізниці та вантажовідправника (вантажоодержувача), і в цій позовній заяві об'єднані вимоги, що ґрунтуються на комерційному акті, з вимогами, які обґрунтовані іншими документами; об'єднано вимоги про стягнення сум боргу, який виник з різних договорів або інших правочинів, і т. п.

Право об'єднати вимоги в одній позовній заяві надається позивачу, а також третій особі, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, і відповідачу, який подає зустрічний позов.

Системне тлумачення ст. 58 сукупно з п. 5 ч. 1 ст. 63 ГПК дає можливість дійти висновку, що не допускається об'єднання в одній позовній заяві кількох вимог до одного чи кількох відповідачів,

якщо сумісний розгляд цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору.

Господарському суду не надано права роз'єднувати поєднані в одне провадження позовні вимоги. Якщо суд, вирішуючи питання про прийняття справи до розгляду, встановить, що порушено правила поєднання вимог чи об'єднано в одній позовній заяві кілька вимог до одного чи кількох відповідачів і сумісний розгляд цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору, він відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 63 ГПК повертає позовну заяву і додані до неї документи без розгляду.

Навіть у випадку, коли позивач правомірно об'єднав вимоги, пов'язані між собою, суд має право повернути позовну заяву, якщо вважатиме, що сумісний розгляд об'єднаних вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору. Однак суд на стадії прийняття справи до розгляду, вирішуючи питання про можливість сумісного розгляду вимог, не має права вдаватися до оцінки доказів, а повинен виходити лише з викладених у позові обставин справи.

Як вбачається із матеріалів справи і встановлено господарськими судами попередніх інстанцій, предметом даного позову є три вимоги немайнового характеру, а саме:

припинення права користування державного підприємства "Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту "Льодовий стадіон" на земельну ділянку площею 10,78 га, що знаходиться за адресою: пр. Академіка Глушкова, 9, м. Київ;

зобов'язання Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру присвоїти кадастровий номер земельній ділянці площею 10,78 га, що знаходиться за адресою: пр. Академіка Глушкова, 9, м. Київ;

зобов'язання Департаменту комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) укласти з товариством з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" додаткову угоду до договору купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва, укладеного між товариством з обмеженою відповідальністю "Укрсоцбудінвест" та головним управлінням комунальної власності міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та посвідченого 26.03.2010 приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Матвеевим В.А. за реєстровим № 712, якою додати доповнити договір пунктом про те, що об'єкт незавершеного будівництва, який є предметом відчуження за договором, розташовано на земельній ділянці площею 10,78 га для будівництва та реконструкції спортивно-розважально-торговельного комплексу, ведення діяльності у сфері спорту та торгівлі на вул. Академіка Глушкова, 9 у Голосіївському районі м. Києва, а також зазначити кадастровий номер земельної ділянки.

Вказані вимоги заявлені до трьох різних відповідачів, виникають з різних правових підстав і тягнуть за собою різні правові наслідки, що може суттєво утруднити вирішення спору. Крім того, одна з вимог (зобов'язання присвоїти земельній ділянці кадастровий номер) підлягає розгляду судом за правилами не господарського, а адміністративного судочинства, тоді як відповідно до ч. 3 ст. 58 ГПК України об'єднання в одне провадження кількох вимог, які належить розглядати в порядку різного судочинства не допускається, якщо інше не встановлено законом.

Таким чином, враховуючи положення наведених вище статей та роз'яснення пленуму Вищого господарського суду України, колегія суддів вважає, що місцевий господарський суд, з яким погодився і суд апеляційної інстанції, правильно повернув позов без розгляду з огляду на те, що позивачем в одній позовній заяві об'єднано кілька позовних вимог, які не зв'язані між собою підставою виникнення та поданими доказами, що свідчить про порушення правил об'єднання вимог, та є підставою для повернення позовної заяви без розгляду на підставі пункту 5 частини першої статті 63 ГПК України.

Твердження скажника про порушення та неправильне застосування судами норм процесуального права при прийнятті судових актів не знайшли свого підтвердження.

Зважаючи на викладене, колегія вважає, що оскаржувані судові рішення, які відповідають вимогам процесуального законодавства, слід залишити без змін, а касаційну скаргу - без задоволення.

Скажнику слід роз'яснити, що згідно з ч. 3 ст. 63 ГПК України повернення позовної заяви не перешкоджає повторному зверненню з нею до господарського суду в загальному порядку після усунення допущеного порушення.

Керуючись статтями 1115, 1117, 1119, 11111 ГПК України, Вищий господарський суд України

ПОСТАНОВИВ:

Касаційну скаргу залишити без задоволення.

Постанову Київського апеляційного господарського суду від 14.12.2016 у справі № 910/20072/16 залишити без змін.

Головуючий суддя В. А. Корсак

С у д д і О. М. Сибіга

В. О. Швець